

Beslutningsforslag nr. **B 155**

Folketinget 2015-16

Fremsat den 1. april 2016 af Maria Reumert Gjerding (EL), Christian Juhl (EL), Søren Egge Rasmussen (EL), Søren Søndergaard (EL) og Finn Sørensen (EL)

Forslag til folketingsbeslutning

om forbud mod salg og anvendelse af Roundup og andre herbicider med aktivstoffet glyfosat til erhvervsbrug og til brug på offentlige arealer

Folketinget pålægger regeringen at indføre forbud mod salg og anvendelse af Roundup og andre herbicider med aktivstoffet glyfosat til erhvervsbrug og til brug på offentlige arealer.

Bemærkninger til forslaget

Herbicer med aktivstoffet glyfosat er uden sammenligning de mest brugte sprøjtemidler i Danmark. De er bl.a. kendt under salgsnavnet Roundup. Det bruges på langt de fleste landbrugsarealer, og midlerne er godkendt til ukrudtsbekæmpelse samt nedvisning i korn frem til 10 dage før høst. Glyfosat er godkendt som aktivstof i pesticider på baggrund af to grundlæggende antagelser. Dels, at glyfosat nedbrydes så hurtigt i miljøet, at giften ikke har mulighed for at forårsage forurening, dels, at glyfosat ikke er farligt for miljø og sundhed. Der er rejst begrundet tvivl om rigtigheden af begge disse antagelser. Det er forslagsstillernes opfattelse, at forsigtighedsprincippet bør tages i anvendelse, og der bør indføres et forbud mod glyfosat med ikrafttrædelse inden udgangen af 2016.

WHO's kræftagentur offentliggjorde i marts 2015 en rapport, der advarede mod kræftfremkaldende egenskaber i aktivstoffet glyfosat. Organisationen undersøgte fem midler indeholdende glyfosat, og de blev alle vurderet til at være enten »sandsynligvis kræftfremkaldende« eller »muligvis kræftfremkaldende« (IARC, Monographs, volume 112: <http://www.iarc.fr/en/media-centre/iarcnews/pdf/MonographVolume112.pdf>).

At stoffet sandsynligvis er kræftfremkaldende er stærkt bekymrende, da en tysk undersøgelse viser, at hele 99,6 pct. af tyske borgere har spor af glyfosat i urinen, og 75 pct. har en koncentration, der er mindst fem gange højere end grænseværdien for glyfosat i drikkevand.

Der er endvidere undersøgelser, der tyder på, at Roundup kan gøre sygdomsfremkaldende bakterier resistente over for antibiotika, hvilket kan have stor betydning for både dyr og menneskers sundhed (<http://mbio.asm.org/content/6/2/e00009-15>).

Endvidere er WHO's konklusion stærkt bekymrende, da man i fødevarereproduktionen ser et stigende forbrug af glyfosat, samtidig med at der findes et stigende antal af restforekomster i fødevarer.

Forskning peger på, at glyfosat ud over at være kræftfremkaldende har negativ indvirkning på nervesystemet, reproduktion og østrogenreceptorer og stimulerer deling af brystkræftceller. Endvidere er glyfosat mistænkt for at påvirke børns hjerneudvikling og intelligens negativt »Glyphosate: Addendum 2012«, Pesticide Action Network Asia and Pacific: http://www.panap.net/sites/default/files/monograph_glyphosate-addendum-2012.pdf).

Ud over glyfosats skadelige virkninger har videnskabelige undersøgelser vist, at de hjælpestoffer, der bruges sammen med glyfosat i f.eks. Roundup, også er højst betænkelige i forhold til vores sundhed (»Forskere: Hjælpesofferne i Roundup er lang værre end glyphosat«, Ingeniøren, den 8. marts 2016 og »Co-Formulants in Glyphosate-Based Herbicides Disrupt Aromatase Activity in Human Cells below To-

xic Levels«, International Journal of Environmental Research and Public Health, 2016).

I Danmark er Roundup blevet sat på Arbejdstilsynets liste over kræftfremkaldende stoffer som en direkte følge af WHO-eksperternes melding. Det betyder, at ukrudtsmidlet fremover skal håndteres anderledes og mere forsigtigt end hidtil, når det anvendes af ansatte hos en gartner eller en landmand.

Forslagsstillerne mener dog langtfra, dette tiltag er tilstrækkeligt, da det ikke imødekommer problemerne med f.eks. stoffets negative konsekvenser for natur og miljø og de sundhedsmæssige risici, der er forbundet med indtag af fødevarer med glyfosatrester.

Glyfosat er et forholdsvis let nedbrydeligt stof, der generelt bindes let til jorden. Alligevel er det fundet gentagne gange i grundvandet, selv om eksperter har hævdet, at dette ikke var muligt. Det har vist sig, at særlig kraftige regnskyl kan sende rester af Roundup ned i grundvandet (»Eksperter undsiger Miljøstyrelsen: Roundup kan true drikkevand«, Ingeniøren, den 22. august 2011).

Desuden er den såkaldte cocktaileffekt af forskellige sprøjtegifte ikke klarlagt, og der testes ikke for cocktaileffekter i grundvandsovervågningen. Det vil sige, at selv sprøjtegifte, der betragtes som harmløse, potentielt kan blive yderst farlige for både mennesker og dyr, når de blandes med andre sprøjtegifte i vandmiljøet.

Tilladelsen til at markedsføre Roundup og andre glyfosatbaserede sprøjtemidler i EU udløber til sommer. Det var planen, at EU's 28 medlemslande den 14. marts 2016 skulle have udstedt en ny tilladelse gældende helt frem til 2031. Men grundet videnskabelig uenighed om bl.a. den mulige kræftisiko ved glyfosat er afgørelsen indtil videre udskudt. Drøftelsen af tilladelsen ventes at komme på dagsordenen igen i løbet af foråret 2016.

Andre lande tøver ikke og har taget advarslen fra WHO alvorligt. Den ansvarlige minister i Frankrig har annonceret, at man vil forbyde glyfosatholdige midler fra 2020 (»Efter kræft-advarsel: Frankrig forbyder løssalg af Roundup«, Ingeniøren, den 15. juni 2015).

Det er forslagsstillernes opfattelse, at usikkerheden omkring de sundhedsmæssige og miljømæssige konsekvenser ved brugen af Roundup og andre glyfosatholdige herbicider bør tages meget alvorligt. Som konsekvens heraf bør forsigtighedsprincippet tages i anvendelse, og der bør indføres et forbud mod salg og anvendelse af ukrudtsmidlet Roundup og andre glyfosatholdige midler til erhvervsbrug og til brug på offentlige arealer med henvisning til sikkerhedsklausulen i EU-direktivet om markedsføring af pesticider.

Skriftlig fremsættelse

Maria Reumert Gjerding (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod salg og anvendelse af Roundup og andre herbicider med aktivstoffet glyfosat til erhvervsbrug og til brug på offentlige arealer.

(Beslutningsforslag nr. B 155)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.